Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 11. 2009, sp. zn. 50 To 514/2009, ECLI:CZ:KSPL:2009:50.TO.514.2009.1

Číslo: 50/2011

Právní věta:

Ustanovení § 12 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, je ve vztahu speciality k ustanovení § 12 odst. 3 advokátního tarifu. Proto při obhajobě v trestním řízení vedeném pro souběh trestných činů ve společném řízení náleží obhájci pouze odměna stanovená pro trestný čin s nejvyšší trestní sazbou.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 09.11.2009

Spisová značka: 50 To 514/2009

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna ustanoveného obhájce

Předpisy: § 12 odst. 3 předpisu č. 177/1996Sb.
§ 12 odst. 5 předpisu č. 177/1996Sb.
§ 151 odst. 2 tr. ř.
§ 151 odst. 3 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Plzni ke stížnosti obhájce JUDr. J. M., v trestní věci odsouzeného P. B., zrušil usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 4. 9. 2009, sp. zn.. 8 T 56/2009, a ve věci znovu rozhodl tak, že :

> *Podle § 151 odst. 2, 3 tr. ř., § 10 odst. 3 písm. b), § 11 odst. 1 písm. b), c), f), g), odst. 3, § 12 odst. 5, § 13 odst. 3, § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3, § 15a vyhl. Ministerstva spravedlnosti ČR č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se obhájci JUDr. J. M., advokátovi se sídlem v K. V., stanoví odměna a náhrada hotových výdajů včetně DPH v souvislosti s obhajobou odsouzeného P. B. částkou 14 892,50 Kč.*

V částce 5622,74 Kč se návrh obhájce na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů zamítá.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením byla obhájci JUDr. J. M. přiznána odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 14 863,10 Kč za obhajobu odsouzeného P. B. v dané trestní věci. Tato částka je včetně DPH. Částka ve výši 5652,14 Kč přiznána nebyla.

Proti tomuto usnesení podal obhájce včasnou stížnost, ve které namítá, že okresní soud nesprávně aplikoval ustanovení § 12 odst. 5 vyhl. Ministerstva spravedlnosti ČR č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen advokátní tarif), neboť měl na věc aplikovat ustanovení § 12 odst. 3 advokátního tarifu. V důsledku tohoto pochybení mu nepřiznal odměnu za jeden úkon právní služby v požadované výši, tedy v částce 2025,- Kč, ale za jeden úkon právní služby přiznal pouze částku 1350,- Kč.

V dané trestní věci došlo ke spojení více trestných věcí vedených původně zvlášť a dopadá tedy na ni ustanovení § 12 odst. 3 advokátního tarifu, podle kterého měla být mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby navýšena o polovinu mimosmluvní odměny, jež by jinak náležela v ostatních spojených věcech.

Dále obhájce napadl tu část usnesení okresního soudu, kdy mu nebyla v požadovaném rozsahu přiznána náhrada cestovních výdajů. Nesouhlasí s tou částí rozhodnutí okresního soudu, kde se dovozuje, že je možno mu přiznat náhradu cestovních výdajů na trase z K. V. do Věznice H. S. a zpět pouze za 47,8 km, nikoliv za jím účtovaných 50 km. Uvádí přitom, že délku trasy kontroloval na tachometru, jel z V. ulice z místa u B., kde pravidelně parkuje, na parkoviště ve Věznici H. S. Jel přes L. n. O. Účtovaná vzdálenost tak odpovídá vzdálenosti z kanceláře sídla advokáta k Věznici H. S. a zpět. Navrhuje proto, aby Krajský soud v Plzni napadené rozhodnutí zrušil a obhájci přiznal odměnu a náhradu hotových výdajů, cestovného, promeškaného času, jakož i DPH tak, jak tyto položky vyúčtoval a o jejich přiznání požádal.

Krajský soud v Plzni z podnětu řádně a včas podané stížnosti přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, přezkoumal též řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

Z obsahu předloženého spisového materiálu je zřejmé, že obhájce vykonal všechny úkony, za které mu byla přiznána odměna a ve vztahu k nimž mu byla přiznána též náhrada hotových výdajů. Ve věci vykonal celkem sedm úkonů právní pomoci tak, jak jsou specifikovány v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Zásadní námitkou obhájce je to, že na danou věc neměl být aplikován § 12 odst. 5 advokátního tarifu, ale § 12 odst. 3 téhož předpisu. V průběhu trestního řízení došlo ke spojení více věcí téhož obžalovaného ke společnému projednání a rozhodnutí. Jak vyplývá z obsahu předloženého spisového materiálu, šlo o vícečinný souběh.

Podle ustanovení § 12 odst. 3 advokátního tarifu při spojení dvou nebo více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno zákonem, se zvyšuje mimosmluvní odměna náležející ve věci s nejvyšší tarifní hodnotou o polovinu mimosmluvní odměny, jež by jinak náležela v ostatních spojených věcech.

Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajobou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %.

Podle § 12 odst. 5 advokátního tarifu při obhajobě v trestním řízení vedeném pro trestné činy spáchané v souběhu náleží advokátovi pouze odměna stanovená pro trestný čin s nejvyšší trestní sazbou.

Obhájce, aniž by tento svůj názor v podané stížnosti blíže vysvětlil, má za to, že měl být aplikován § 12 odst. 3 advokátního tarifu. S tímto názorem krajský soud nesouhlasí. Okresní soud v dané věci rozhodl v souladu s právním názorem Krajského soudu v Plzni, který již byl v minulosti aplikován, konkrétně lze zmínit usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 26.3.2007 sp. zn. 50 To 139/2007. Krajský soud i nadále setrvává na názoru, že ustanovení § 12 odst. 5 advokátního tarifu je speciálním ve vztahu k ustanovení § 12 odst. 3 advokátního tarifu, § 12 odst. 3 advokátního tarifu se s ohledem na existenci speciální úpravy v § 12 odst. 5 advokátního tarifu v trestním řízení nepoužije. Je třeba připomenout, že advokátní tarif je předpis, který platí nejen pro trestní řízení a obsahuje i ustanovení, která na trestní řízení nedopadají. Jedním z nich je právě ustanovení § 12 odst. 3 advokátního tarifu.

Byť (jak bylo zmíněno) stěžovatel neuvádí bližší argumentaci na podporu svého názoru, krajský soud považuje za nutné své stanovisko blíže rozvést. Advokátní tarif, tedy vyhláška č. 177/1996 Sb., byl v § 12 novelizován, a to vyhláškou č. 276/2006 Sb.. Zmíněná novela se nedotkla § 12 odst. 3, ale dotkla se § 12 odst. 4, odst. 5. Ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu původně znělo takto: Jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob anebo jde-li o obhajobu v trestním řízení vedeném pro trestné činy spáchané ve vícečinném souběhu, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu nebo za každý takto stíhaný trestný čin mimosmluvní odměna snížená o 20 %. Ustanovení § 12 odst. 5 advokátního tarifu se původně sbíhající se trestné činnosti vůbec netýkalo – řešilo otázku odměny advokáta určeného ČAK. Nové znění ustanovení § 12 odst. 5 advokátního tarifu bylo výše citováno. Z ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu byla vypuštěna část, která je podtržena – nové znění je také výše citováno. Při srovnání znění původního textu § 12 odst. 4 s nynějším zněním tohoto paragrafu ve spojení se zněním § 12 odst. 5 lze zjistit, že původně rozlišoval § 12 v odstavci 4 vícečinný souběh. Otázka honorování jednočinného souběhu se výslovně neřešila. Krajský soud má za to, že jednak s ohledem na systematiku § 12 – obvykle nejdříve bývají obecná ustanovení a poté ustanovení speciální, což se stalo i v tomto paragrafu, a také s ohledem na skutečnost, že § 12 odst. 5 již nerozlišuje mezi vícečinným a jednočinným souběhem, lze dovodit, že jde o speciální úpravu. Jejím cílem je upravit otázku jak jednočinného, tak vícečinného souběhu.

V této souvislosti je třeba zmínit i změnu ustanovení § 20 tr. ř., který upravuje spojení věcí ke společnému projednání a rozhodnutí. V době, kdy vyhláška č. 177/1996 Sb. nabyla účinnosti, § 20 odst. 1 zněl tak, že „O všech trestných činech téhož obviněného a proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, se koná společné řízení“. Nynější znění ustanovení téhož paragrafu, které je účinné od tzv. velké novely trestního řádu, tedy od 1. 1. 2002, zní tak, že „Proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, o všech útocích pokračujícího nebo hromadného trestného činu a o všech částech trvajícího trestného činu se koná společné řízení, pokud tomu nebrání důležité důvody. O jiných trestných činech se koná společné řízení tehdy, je-li takový postup vhodný z hlediska rychlosti a hospodárnosti řízení.“ Je tedy zřejmé, že v době, kdy advokátní tarif nabyl účinnosti, ustanovení § 12 odst. 3 nebylo možno v trestním řízení použít s ohledem na skutečnost, že více věcí téhož obviněného bylo obligatorně projednáváno ve společném řízení (viz § 20 odst. 1 tr. ř. ve znění platném a účinném 1. 7. 1996). Po zmíněné velké novele trestního řádu již povinnost konat společné řízení o všech trestných činech téhož obviněného v trestním řádu zakotvena není. Přicházela by tak teoreticky v úvahu možnost užití ustanovení § 12 odst. 3 advokátního tarifu, a to podle názoru tohoto senátu krajského soudu v podstatě ve všech případech projednání více spojených věcí týkajících se téhož obviněného bez ohledu na to, v jaké fázi trestního řízení ke spojení věcí došlo (ať již v počátku trestního řízení nebo až v jeho průběhu). Za situace, kdy úprava § 12 odst. 5 je k § 12 odst. 3 advokátního tarifu úpravou speciální, platí i po změně ustanovení § 20 trestního řádu závěr, že § 12 odst. 3 advokátního tarifu se v trestním řízení neužije.

Závěrem lze k této otázce shrnout, že okresní soud postupoval správně, když odměnu za jeden úkon

právní služby stanovil v souladu s ustanovením § 12 odst. 5 advokátního tarifu částkou 1350 Kč a krajský soud tak v této části neshledal důvod stížnosti obhájce vyhovět.

Jiná je situace ohledně jeho žádosti o přiznání cestovních výloh v rozsahu, v jakém byly účtovány. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že okresní soud zjistil na serveru „mapy.cz“ vzdálenost mezi advokátní kanceláří obhájce a Věznicí H. S. v délce 47,8 km, zatímco obhájce účtoval vzdálenost 50 km. Krajský soud nijak nezpochybňuje, že ze zmíněného serveru vyplývá vzdálenost 47,8 km (což ostatně soudní tajemnice doložila do spisu), nicméně má za to, že rozdíl v najetých kilometrech je tak minimální, že údaje zjištěné ze serveru nezpochybňují údaj uváděný obhájcem. S ohledem na situaci v silniční dopravě, kdy nezřídka vznikne nutnost určité místo alespoň částečně objet či vzniknou problémy při parkování, by měly být takovéto minimální odchylky tolerovány. Krajský soud proto v této části stížnosti obhájce vyhověl a přiznal mu náhradu cestovného v účtované výši. To byla jediná změna, kterou napadené rozhodnutí doznalo a která se následně promítla do výše přiznávané částky tak, že tato částka byla zvýšena o 29,40 Kč, což je právě rozdíl vzniklý nepřiznáním cestovného v obhájcem požadované výši. Obhájci tedy byla krajským soudem přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v částce 14 892,50 Kč včetně DPH. Jeho návrh v částce 5622,74 Kč byl z výše uvedených důvodů zamítnut.